

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Mezőgazdasági háziiparunk.

Mezőgazdasági háziiparunk tisztán azért nem lendülhetett, mert a készítményeket gyorsan értékesíteni nem lehetett. Kik foglalkoznak nálunk mezőgazdasági háziiparral? Azok a földmivesek, akik nyáron át napszámából élnek, akiknek télen semmi keresetük nincs, akiket a szükség hajt, hogy még azokat a munkaalkalmakat is megbeesüljék, amiből nem csurog, csak csepeg. Ilyen a mezőgazdasági háziipar, melyhez nem kell más, mint igen primitív kézügyesség, nem kell hozzá tőke, mert a nyers anyag készen van s a műhelyt egy koronából föl lehet állítani. Kapva kapnának is rajta a dologszerető falusi családok s áldva emlegetik, aki jobb sorsukért való szeretetből ennek az országnak térfoglalását oly lelkesen segíti. Mit ér mégis az akció, ha a szükség munka révén a friss kenyér nem gyorsan sül ki. Éppen erre a téli foglalkozásra illik rá, hogy bis dat, qui cito dat, — mert a szegény napszamos, aki hétfőn azért fontkosarat, hogy keddre betevő falatot adjon családjának: nem raktározhatja el, amit elkészít. És ki gondoskodik arról, hogy a munkáskéz nap-nap mellett a maga szorgalmának bármily kevés, de bérét vegye. Senki. A háziipar tömegáru kereskedő, vállalkozó, aki befekteti tö-

kéjét, a munkás kezeket foglalkoztassa, hétszámra fizesse, nincs és nem is lesz. Ez a primitív népipar természetesen oly tárgyakat gyárt, amelyek hosszabb raktározásra valók. A szőlőkosárra nincs szükség csak ősszel. A gyümölcs csomagoló ládákat se veszi meg az exportőr télen, mert először nincs pénze rá, nem is akar ráköltetni, másodszor helye sincs rá. Már pedig a háziipar f lendülésének csak egy eszköze lehet, hogy az azzal foglalkozók hétszámra pénzt lássanak belőle. Háziipari szövetkezetek nem alakulhatnak, mert a szövetkezet a tagokra új terhet ró, egy-egy községben elegendő tag se kerülne, a regie fölemésztene a várható hasznot, de főként nem alakulhat meg, mert minden háziiparos minden üzletrész befektetés nélkül akar az első időben háziiparból télen élni. A pauperizmus ily fokán összességére nem lelkesíthetők az emberek. El fog jönni e téren is a szövetkezés ideje, mikor speciális népiparunk lesz a mai tömegtermelés helyett, mikor a háziiparosoknak nem momentán inségmunkájuk lesz ez a téli kereset, mikor a háziipar nem oly foglalkozás lesz, mely csak egyeseket csábít, de egy-egy faluban nagy arányban bontakozik ki. Ezt segíti elő Tallian földművelésügyi miniszternek intézkedése, aki a következő rendeletet adta ki:

„A mezőgazdasági munkásnép között a tél folyamán előreláthatólag beálló nagyobb munka- és ezzel a keresethiány csökkentésére kiváló eszközül kínálkozik a gazdasági háziipar, mely foglalkozás alatt az egyszerű kosárkötés, szalma, sásfonás, seprőkötés és faragási tárgyak háziipar útján való előállítását értem, amely munkával csaknem kizárólag a munkásnép legszegényebb rétege foglalkozik.

A mezőgazdasági munkásnép ilyen irányú foglalkoztatása céljából kész vagyok megfelelő összeget rendelkezésre bocsájtani, hogy ezen összegből a tél folyamán a vármegye területén háziiparral foglalkozó munkásoktól a fogyasztásban is nagyban keresett háziipari cikkek rendelkezésre jussanak.

A megrendelt tárgyak a munkásoktól betenkiut kifizetve átvételnek és az értékesítésig beraktározva biztosítottatnak.

A megrendelés alkalmával minták adandók, melyek szállításáról gondoskodni fogok s a beváltásnál ellenőriztetnek, hogy a beadott tárgyak a mintáknak és a kívánt minőségnek megfelelőek.

A raktározás a készítési helyen vagy valamely alkalmas középontban történjen.

A megrendelés, beváltás és raktározás iparkamarák és szövetkezetek, vármegyei gazdasági egyesületek, esetleg községi elöljáróságok útján történhetik.

Ha a készült cikkek helybeli szükségletet nem képeznének, azok értékesítéséről vállalat útján fogok gondoskodni. Az értékesítés után befolyt összeg az államnak visszafizettetik.

Súlyt helyezek arra — mondja a miniszter — hogy csakis a fent megjelölt gazdasági háziipari ágakból s csakis tényleg háziiparral foglalkozó mezőgaz-

A fénykép.

Kilenc óra körül lehetett az idő, mikor Szemző úr hazavetődött a mulatságról. Egész sereg ember várt rá a hivatala előtt, akik ügyes-bajos dolgaikban türelmetlenkedtek ott a jegyző úr hivatala előtt. Szemzőnek csak úgy lógott a feje, mikor végigment az aldogatók között. Félig-meddig kapatos is volt, de inkább kimerült a tegnapi hajszától meg az éjszakai virrasztástól. Egy percre benézett a hivatalába. Csillag úr egykedvűen köröngött valami hatalmas könyvbe s még csak fölsem vetette fejét, mikor belépett a főnöke a hivatalba.

— Keresett valaki? tudakolta Szemző inkább megszokásból, mint érdeklődésből.

— Olakint várnak — hangzott Csillag úr szava s írta tovább a rubrikás könyvet.

— Egy kicsit lefekszem, határozta el magát a jegyző úr s indult kifelé.

— Felbontsam a postát? állította meg a Csillag úr szava Szemzőt, aki gépiesen ült le asztalához s vagdosni kezdte egymásután a levélborítékokat.

Egy pár sürgetés a szolgabirtótól, megkeresés, átirat, egyszerűen félredobta őket ami körülbelül annyit jelentett, hogy lássa el Csillag úr. Aztán egy sereg pályázat Finn női vonásokkal írva valamennyi, olyik-

ből meg párfium is csapta meg a jegyző úr orrát. Különös butasággal bámulta végig valamennyit Szemző. Tulajdonképpen nem is érdekelte a dolog, inkább dühösítette, hogy ez a mulatság is az ő nyakába szakadt. Valami keserű megvetés felét érezte az egész hivatala, meg Vedró községe iránt, ahol ő harmad magával képviselte az intelligenciát. A tanító, Csillag úr, meg ő, ebből állott Vedró egész társadalm, hacsak még Braun urat is bele nem számítjuk, aki a merkantilizmust képviselte a kis faluban. A többi aztán úgy is mind a jegyző urra kenték az iskolaszéki elnökségtől kezdve az ő kezében van letéve a Vedró boldogulásának minden fontos szála.

A legstülposabb volt ezek közül az iskolaszéki elnökség. A tanfelügyelő örökös zaklatása, de leginkább az örökös pénztelenség egyre sanyargatta Szemző urat. Tetejébe most még egy újabb iskolát szórt a nyakukba az állam. Azaz inkább a tanító úr, aki addig járt a tanfelügyelő nyakára, addig ágált a nemes iskolaszékben, míg nyálbe ütötték az államsegélyt, meg egy másik tanítói állást. Hiába húzódtott a jegyző úr, nem akart kibúvó. Hogy mégis biztosítsa valahogy magát, a tanítóval szemben keresztül vitte, hogy kisasszonyt hozzanak a gyermekek mellé. Asszony néppel

mégis csak könnyebb elbánni, különösen, ha történetesen nem is valami rút teremtés vetődnek ide közéjük. De hát ez nagyon kétes valami, mikor így pályázat útján ejtik meg a dolgot. Legalább öreg ne legyen, gondolta magában Szemző s a folyamodványokban legelsőben is az után kutatott.

Az egyikben valami kemény tárgy akadt a kezébe. Egy fénykép. Szemző úr szinte megijedt a rámeredő tüzes szempártól s olyan különös bizsergésfélét érzett a testében. Önkénytelen Braunné jutott az eszébe, duzzadt, vörhenyes arcával, amint vigyorogva nyújtja feléje pipacs vörös kezét. Még délután is, mikor egy kicsit kialudta magát, azon a képen járt az esze. Sehogy sem tudott másra gondolni, mintha megbabonázta volna. S aztán lassan-lassan elkezdte színezni a jövőt, az első találkozástól egész odáig, amikor megint jönnek a folyamodványok hozzá, mint az a másik.

— Ej, boldogság, zavarta el magától különös gondolatait s szinte felélekezett, mikor átolvasta a Plan Margit folyamodványát Csupa elégséges, egytől-egyig végig. Még csak kuriózitásból sem akadt abban az oklevélben egyetlen jó sem.

— Micsoda buta kis teremtés lehet, vette Szemző úr s újra maga elé tette a filigrán

dasági munkásoktól rendeltessenek meg a tárgyak.

A megrendelt tárgyak csakis január-február és március havában készíthetők. Végül a miniszter a fentiek figyelembevételével javaslatot vár, hogy a megye területén mely községekben és milyen cikkekből mennyi megrendelés volna eszközölhető és hogy ezen intézkedés milyen összeget igényelne?"

A miniszteri rendelet lehetővé teszi, hogy a jobb munkakereset hiányában a mezőgazdasági háziiparral foglalkozó munkásember kezébe vegye a kukorica vehmét, a sást, a fűzfavesszőt és a praktikus szükségletek számára minden aggodalom nélkül dolgozhassék, mert a rendelkezésre álló hitel terhére tőle a készítményeket megveszik, raktározzák, értékesítik. Tisztán az altruizmus alapján népjóléti alapot létesít a miniszter, amelyet arra fordítanak, hogy a nép télen át mezőgazdasági háziipari készítményeiért a munkabért azonnal megkapja. Ez az állami akció arra is jó, hogy a háziipari készítményeket oly helyeken koncentrálja, hol az értékesítés feltételei megvannak.

Telekkönyveink.

Ez a kérdés, melyet e cikkben tárgyalok, talán inkább szaklapba tartozik. Azt hiszem mégis, hogy vannak ügyek, melyeknek nem árt, ha azokat a nagy nyilvánosságra nem tartozó szaklapok helyett, más lapokban szellőztetik.

A telekkönyvekkel évről-évre több embernek akad dolga, mert a mostoha gazdasági viszonyok miatt majdnem mindenki kölcsönre szorul. A még mindig elég magas kamatokat szedő vidéki pénzüintézetektől, a felek az olcsó töltészetes kölcsönt adó fővárosi és nagyobb vidéki takarékpénztárakhoz pártolnak kölcsön szerzése végett. Ilyenkor pedig a legelső teendő az, hogy telekkönyvi másolatokat kell megszerzeni. Számosan vannak tehát azok, akiknek a telekkönyvvel dolguk van. Ekként nem lesz érdektelen, ha a telekkönyvekről egyet-mást elmondunk.

A telekkönyvek körül most uralkodó rendszer a feleket sok költségbe veri, ezen

felül pedig a telekkönyvi hatóságokra is már-már leroskaszó terhet ró.

Oka ennek az, hogy egy tulajdonosnak nem csak egy telekkönyve van, mint annak ideális állapotok mellett lenni kellene, hanem több; sokszor 10-20 telekkönyvben kebleznek be javára. Ha tehát a szegény, csapásoktól üldözött ember kölcsönre szorul, akkor a telekkönyvi másolatára nem az egy év után járó 2 koronás bélyeg kell lerónia, hanem annyiszor 2 koronát, ahány telekkönyve van. Az az ember, akinek 10 telekkönyve van, már az első lépésnél fizet 20 koronát. Ezután jön a kataszterre járó bélyeg, a bekeblezési kérvény, a kötelezvény, a felzetek bélyege, a belyegzési illeték, az ügyvédi költség.

Ez még nem elég. Sok pénzüintézet a bekeblezés után ismét kéri a telekkönyvi másolatokat, amiért a félnek ismét 20 K ára bélyegyet kell lerónia. Láthatjuk tehát, hogy a sok telekkönyvvel sújtott fél kölcsönügyében a másolatok belyegköltségei emelkednek ki. Az még nagy szerencse, ha úgy bántanak vele, mint a keszthelyi pénzüintézetknél, ahol 10 telekkönyv közül csak egynek a hiteles másolatát kiadják.

A vidéki pénzüintézet természetesen nem nézheti meg az eredeti telekkönyveket s ezért a másolatokat okvetlenül be kell kívánnia. Ilyenformán a 10 telekkönyves gazda 600 koronás kölcsönénél csak a bélyegyek 49 koronát 30 fillérbe kerülnek.

Ha tehát az adós a kölcsönt 1-2 év alatt visszafizeti, igen szép uzsorakamattal áldozott a sok telekkönyves rendszernek.

Ez az ostoba rendszer az államra és a tisztviselőkre is nagy terhet ró. Ha ugyanis a tulajdonosnak 10 telekkönyve van, akkor az ingatlanainak eladásakor és megterhelésekor, az ügynek a telekkönyvbe való bevezetésekor a tisztviselőknak tizszer annyi dolguk van. Tizszer annyi dolog van akkor is, ha a telekkönyveket lemásolják.

Magyarország telekkönyvi hivatalai azért fuldokolnak örökösen a hátralékban, mert a legtöbb ügyben 3-20-szor többet kell dolgozniuk, mintha végre lenne hajtva az az elv, hogy egy tulajdonosnak csak egy telekkönyve legyen. Mihelyt megvalósulna e szabály, minden telekkönyvi hivatal nagy lidércnyomás alól szabadulna föl, az ügyfelek gyorsabb elintézését nyernének, kevesebb tisztviselőre lenne szükség és a kölcsönre szorulóknak nem kellene egész vagyonukat adni telekkönyveik másolataiért. Emellett minden birtokosnak minden birtokát egy telekkönyvben azonnal megtalálnák, nem kellene örökösen a számos telekkönyv után keresgélni.

Kérdezzük most már, nem lehetne-e oda hatni, hogy minden tulajdonosnak csak egy telekkönyve legyen?

Igenis lehetne!

A sok telekkönyves rendszernek első sorban a telekkönyvi kérvényeket szerkesztő jegyzők és ügyvédek az oka. Mikor ugyanis valaki birtokot szerez, a telekkönyvi rendtartás figyelmeztetése ellenére nem nyomozák ki s a kérvényben nem említik meg vajon a szerzőnek melyik telekkönyvben van már birtoka. Ekként a telekkönyvi hatóság az újonnan szerzett birtokot nem a régebbi birtok telekkönyvébe jegyzi. Ahányszor tehát valaki ingatlant szerez, annyi új telekkönyve származik.

Ehhez a hátrányhoz járul még az is, hogy az okirat- és kérvényszerkesztők nagy részének felületesége miatt a tulajdonos nevet annyiféleképp írják, ahány telekkönyve van ilyenformán azon egy tulajdonos: kiskorú Bognár Péter, Bognár Péter nagykorú, ifjú Bognár Péter, Bognár Péter (nős Nagy Rozáliával), Bognár Péter özvegy, Bognár Péter (most nős Kiss Katalinnal) nevek alatt szerepel. Tudjuk azt is, hogy pl. olyan Kiskantassa-féle községben van legalább is 8-10 Bognár Péter, akiknek 10-10 telekkönyve van. Ha Bognár Péternek fia születik: ez is Bognár Péter lesz. Ha az özvegy Bognár Péter testvérjének fiut hoz a gölya, Bognár Pétert hívják meg komának s bizonyos hogy merő tiszteletből ez az új szülött is Bognár Péter nevet kap.

Ha már most az adósom ellen sürgősen kellene a követelésemet bekebleztetni s elveszem a névjegyzéket; abban 20-30 Bognár Pétert látok, de ezek közül melyik az én adósom, avagy melyik adta el nekem a földjét, annak csak a jó Isten a megmondhatója.

Nem csoda tehát, ha mindennapi dolog, hogy a hasonnevű tulajdonosok közül annak a birtokát terhelik meg, aki nem tartozik.

Ezt nevezik nálunk a telekkönyv nyilvánosságának és közhitelességének.

Az új telekkönyvi anyagi törvény tervezetét már közreadták. Az alaki törvény ezután jelenik meg.

A kodifikátoroknak szives figyelmét felhívjuk arra, hogy majdnem minden tulajdonosnak több telekkönyve van. A telekkönyvi hivatalok minden zálogjog bekeblezési, hagyatéki átírási, zálogjog törlési ügyben tizszer annyit dolgoznak, mint amennyit az egy telekkönyves rendszer kívánna.

Az új törvényeknek tehát ki kellene elővileg mondaniuk, hogy minden tulajdonjog bekeblezésére irányuló kérvényben említsék

agró arcképet. De azok a tágranyilott beszédes szemek egészen levették a lábáról megint. Mintha csak kapacitálni akarták volna.

— Ne higgy annak az írásnak semmit. Nézz rám, én vagyok itt a bizonyítvány magam. Ez a fej, ez a sína magas homlok, ez a kerek kicsi kis száj, ez a két villogó szempár az én igazi bizonyítványom. Ezek az apró kis kacsoécskák csak segítenek benne, de hozzá már éppen nem tartoznak.

A Szemző újra meg újra elővette a képet és végig olvasta a sok folyamodást.

— Bolondság — nyugtatta meg magát. Ilyen oklevéllel lehetetlen megválasztatnom ugy is. Ha a parasztjainnak be is tudom adni, a tanító megmozgat mindent, hogy a sok kitűnő közül ne válasszuk éppen a legrosszabbat, csak azért, mert az szép, annak mondja itt ez a fotográfia. Csak legalább ez a kép ne volna itt, töprengett magában Szemző úr s dühösen dobta félre a kemény karton lapot.

Mintha megmozdult volna a képnek a keze. Az a kicsi kis kacsoécska, mintha fenyegetően emelné fel a kezét. Szemző Baláztra s ez bocsánatkérően nyúlt megint utána.

— Nevetséges. Hogy nem olyan fényes az oklevele? Vajon mennyivel volt különb az enyém? S ér-e az valamit, ha egy pár kitűnővel több van itt a papíroson. Elég ség — hát kell annál több is. Budaóság többet kívánni annál, ami elég.

Mintha barátságosan intene feléje az a kéz a képről. Szinte biztatja Szemző Balázst:

— Ne, ne félj, nyujtsd csak bátran felém a te erős kezedet, én nem hagyalak cserben.

A jegyző úr pedig odaállt a nagy tükrökhöz, letörölte róla a rátapadó port s tanácsot tartott maga magával. Szép, sugár ember volt, tömör, fekete bajuszával. Valami különösét gondolhatott, egyszerre elnevette magát, aztán az arcképet tárcájába tette el.

Csillag úr most is ott körmölt az asztalánál s sunyi szemmel nézte, mit csinál a princípálisa. Szemző észrevette s önkénytelen az jutott eszébe, hogy ő most sikasztott. Elsikkasztott egy okmányt, csak azért, hogy növelje vele a többiek erejét, s ez az ember látta, el is árulhatja s azután, ha baja nem is lesz belőle, de kifigurázzák, szájra veszik miatta.

Egész nap ezen gondolkozott. Az a kép pedig égette a mellét, forralta a véréit.

Most már egyébre sem tudott gondolni, mint arra a lányra s keserűség fogta el arra a gondolatra, hogy hátha még sem tudja majd megválasztatni, vagy ha meghurcolják érte. Bent a lakásban újra meg újra csak azt a képet nézte. Úgy tetszett neki, mintha kilépné a szűk kis keretből s ott járna-kelne az ő szobájában, pirányi kacsoécskával végig simítá az ő torzonborz üstökét, becsukná égő szempilláit s az a kerek kis száj csókot nyomna az ő ajakára.

Másnap elutazott Szemző Balázs otthonról. Nem mondta senkinek sem hová, még magának is alig merte bevallani. Oda volt egy álló héten keresztül s mikor hazajött, vidáman szedte elő a folyamodványokat a fiókjából s rendre olvasta. Mikor aztán eljött a választás napja, a legszigorubb hangon referált az egész do'ogról.

— Jó Erzsébetet ajánlom a megválasztásra, mint akinek a legjobb oklevele van, bár van egy pályázó, Plan Margit kisaszony, akit mindenképpen kitűnőbbnek tartok ő nála, de még sem választhatjuk meg, mert én választottam ki magamnak — feleségül.

Kiss Mihály.

meg, vajjon a szerzőnek van-e már telekkönyve s melyik az? Ha az ebben bejegyzett névnek jelzői, a név újabb jelzőitől eltérnek, vagyis ha pl. kiskori Bognár Péter a neve, az új szerzés idején: Bognár Péter (nős Nagy Rozáliával), akkor tegyek kötelezővé, hogy ezt a változást jegyeztesse föl. Ez érdemben bizonyos hivatalos nyomozás is üdvös lenne.

A telekkönyvek száma évről-évre nő a telekkönyvi hivatalok nyakára. Abszurdum az, hogy mikor egy követelést egy telekkönyvben irhatnának be, akkor 20 telekkönyvben kell dolgozni, s mikor a szegény férnek csak 2 koronát kellene elköltenie, akkor 40 koronát dob a sárba.

Ezeknek a tülhetetlen állapotoknak igen nagy nemzeti érdek javára elejét kell venni.

Sági János.

A sümegi asszonyok.

A *Magyar Párt*s lapjáról a szerzők át ezt a hölgyeinket melegen méltató cikket:

És éppen ezekben az izgalmas napokban, ezekben a férfi-küzdelmes mérkőzéseknek, hogy ne mondjam, dulakodásoknak közepette, az országgyűlési képviselő választásoknak háborgó idejében kapunk a sümegi asszonyoktól egy rózsalevélhez, egy ibolyához hasonló levélkét, melyen *Honi bált* hirdetnek s kéri hölgytársait, hogy *honi ruhába öltözködjenek*.

Mintha pacsirtaszót hallanánk a mennydörgés zajában. Mint mikor az egymásba robbanó fellegek közül ki kivillannak a sugaras csillagok. Mint ahol a fürgeteggel viaskodó tölgyfa tövében virág nyílik s hirdeti az életet és a szeretetet.

Ugyan mi más is ez? Éjjel nappal szakadatlanul zakatol a telegráf, beszél a telefon: ide ennyi rendőrt, oda kétannyi csendőrt, amoda két száz darab katonaságot, ha kell egy ezredet, éles töltéssel ám s holnap talán piros vérünk csepeg a fehér hóra le, ha előbb meg nem gebedünk a fagyban.

Egész ország egy hangyaboly. Képviselőt választunk. Ha átdöfik is oldalunkat. — És a sümegi nők *korteskednek*, hogy honi szöttek ruhában járjunk.

Bizony mondom nektek, hamarabb és jobban megteremtik az üdvös törvényt az asszonyok, mint az országos képviselők, mint a böles fejű törvényhozók.

A honi ipar pártolásáról szóló hosszú felolvasásomban azt is említettem ezeltől öt évvel, hogy ezt a dolgot a gyermekek kell kezdeni; az iskolára, a tanítóra kell bízni ezt az eszmét, hogy új generációt neveljen vele; és az asszonyokra, az anyákra kell bízni ezt az eszmét, a nemzeti élet kútforrására, a nemzeti becsületnek élő lelkiismeretére, egy új időnek a méhére, hogy új generációt szüljön vele. És akkor hiszek a nemzeti erőben: a nemzeti munkának, iparnak fejlődésében, annak pártolásában; nemzeti önértékünkben s a munka adta erkölcsi és anyagi javulásunkban.

Bizony mondom nektek, hamarabb és jobban megteremtik az üdvös

törvényt az asszonyok, mint az országos képviselők, mint a böles fejű törvényhozók.

Mert amit ti alkottok, azt a törvényt összerombolhatjátok, még ha magyar iparunkra, az önálló vámterületre s nemzeti önállóságunkra szól is az; de ha a törvényt, pl. a magyar ipar pártolásának törvényét s a magyar fajszeretet törvényét az édes anyátok oltotta a véretekbe, azt onnan ki nem égethetitek.

Ilyen törvényhozáson törik a fejüket a sümegi asszonyok, mikor azt mondják, hogy öltözködjünk honi ruhába, pártoljuk saját iparunkat. Hogy ilyenek legyenek a gyermekeink is!

„Oh hölgy, az Isten gyönyörű teremtete téged! Mikor az emberiség szívének s a nemzeti élet hangosan dobogó lelkiismeretének teremtete tégedet.

Borbély György.

H I R E K.

— **Ki'üntetés.** A király Margitai József csikortornyai tanítóképző intézeti igazgatójának, a *Muraköz* szerkesztőjének szolgálati érdemei elismerésül a Ferenc József-rendet adományozta.

— **Kinevezés.** Ifj. Voigt Edét, a Zalavár-megyei Gazdasági Egyesület titkárát a Magyar Mezőgazdák Országos Szövetkezetéhez az állattenyésztési osztály vezetőjévé nevezték ki. Voigt Ede a Z. G. E. kebelében érdemes tevékenységet fejtett ki, szaktudása, szorgalma, agitációs általános elismerést szerzett neki. Rövid néhány év alatt, amíg az egyesület ügyeit vezette, megszerzte magának a gazdaközönség teljes bizalmát s egyenlő kiválóságával, lekötölező modorával minden ismerősének szeretetét. Jó részben az ő érdeme a tejszövetkezetek terjedése s a háziipari tanfolyamok, állatdijazások szervezése körül is nagy tevékenységet fejtett ki. Távozásával a gazdasági egyesületet veszteség éri.

— **Iskolalátogatás.** Ruzsicska Kálmán dr. vármegyei tanfelügyelője f. hó 21-én meglátogatta a csalóndeki állami elemi iskolát.

— **Házasság.** Szűcs Lajos segédjegyző f. hó 28-án házasságra lépett néhai Faludi Antal kedves leányával, Erzsikével.

— **Igazságügyi kinevezés.** A király *Remesz* Lajos dr. keszthei aljárásbíróát ugyanoda járásbíróvá nevezte ki.

— **Magyar név.** Löwy Gusztáv Nagykanizsán Lengyelre, Tobak Lajos Keszthelyen Tihanyra változtatták nevüket.

— **Választás.** *Kerületünkben* mégis egyhangú választás volt. A bír. fölkapott egyegy jelöltet, de mindegyik — kacsának bizonyult. Eitner Zsigmond kimozdíthatatlanul belevette magát a nép szeretetébe és semmi hatalom ki nem veheti tőle. Azért nem ajánkozott ellenjelölt, nem tudott megindulni ellenpárti mozgalom. Megesett hát — most először — hogy általános választáson egyhangú választás történt. Már fél 9 óra után kihirdette Bárdi Ferenc dr. sümegi ügyvéd, a választás elnöke az eredményt. Miután pedig az iratok elkészültek, igaz, szép, hazafias beszéd kíséretében átadta a megbízó levelet a küldöttséggel meghívott képviselőnek. Gyujtó hatású beszédben köszönte meg Eitner a kitüntető bizalmát, ígérve, hogy mindenkor csakis a zászló elveit, a haza boldogságáért, a nép üdvéért fog küzdeni. Végül meg Smetke József intezett pár szót a választókhöz, megdicsérve, hogy oly rendületlenül kitarának Eitner Zsigmond mellett s egyező akaratú küdök az országházába. Evvel a választás aktusa véget ért. Ez a választás is hatalmasan dokumentálta a nép ragaszkodását Eitnerhez. Közel 2000 választó

volt jelen, bár egyhangú választás volt, hogy tanuja legyen a mandátum átnyújtás ünnepi aktusának. Ez a tántoríthatatlan hűség tiszteletre méltó!

A többi kerület eredménye:

Tapolcán Darányi Ignác díszszózatot 1478 szavazattal Gyóffy Zoltán 362 szavazata ellen.

Letenyén Szűllő Gézárt választották meg. Ellenjelöltje, Dobrovics Milán 227 szavazatot kapott, Lipkay Kálmán visszalépett.

Alsólendván Nyáry Béla néppártit egyhangúlag.

*Zalaegerszege*n Farkas József néppárti lett a képviselő. Veszter Imre visszalépett.

Keszthelyen Batthyány József grófot egyhangúlag választották meg.

Nagykanizsán Hegedűs László a szavazás megkezdése után hamarosan visszalépett, Zichy Aladár néppártit újra megválasztották.

Csáktornyan Wlassics pár nappal előbb visszalépett. Megválasztották Pécsét. Terbóc ellen most egy nappal előbb fellépett Habus Mihály perlaki káplán 48-as programmal. A küzdelem nagy volt. Terbóc 52 szavazattal győzött.

A baksai kerületben az eddigi képviselő, Dirányi Ferenc dr. néppártit Mándi Samu kormánypárti ellen 1033 szótöbbséggel megválasztották.

— **Halálozás.** Veltük a következő gyászlapot: Tus Antal mint férj a maga, mint gyermekei Laci és Antika, ugy atulirt, mint az összes rokonság nevében mélyen megsomorodott szívvel jelenti a felejthetetlen jó hitves, illetve anya, testvér és sógorné, Tus Antalné született Czopf Irmának folyó hó 24-én délután 1 órakor életének 37-ik, boldog házasságának 17-ik évében történt elhalálozását. A meghaldogult hült teleme e hó 27-én délelőtt 10 órakor fog az ezt 9 órakor megelőző szentmise-áldozat után a tapolcai róm. kat. sírkertbe nyugalomra tetetni. Tapolca, 1905 január 24-én. Áldás és béke lebegjen drága porai felett! Tus Sándor és neje Silberknoll Gizella, Tus Ilona és férje Szigethy Ödön, Tus Kálmán, Tus Fanni, Tus Irén és férje Török Pál, testvérei, sógorai és sógornői.

— **A sümegi népbank** folyó hó 28-án tartotta 32-ik évi rendes közgyűlést. Bárdi Ferenc dr. igazgató jelentette, hogy a részvényesek határozatképes számban vannak jelen, mire a közgyűlés vezetésére egyhangúlag régi szokás szerint Bánfi Alajost választották meg. Bánfi megköszönte a bizalmat s a gyűlést megnyitotta. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság előterjesztését egyhangúlag elfogadták. A mérleg az intézet iránt megnyilatkozó erős bizalomról tanuskodik. Nevezetesen a forgalom 2587727 koronával, a betét 111477 K 18 fillérrel, a váltótárcsa 206004 K 59 fillérrel emelkedett az 1904-iki évvel szemben. Az 1904-üzleti haszna a múlt évi 18570 K 01 fillérrel szemben 1905-é K 43 f. Ennek felosztására az igazgatóság a következő javaslatot terjesztette elő: a) tartalékalapra 6232 K 43 f, osztaléknul 600 részvény után 12000 K, a sümegi fürdőnek 50, a tűzoltó egyesületnek 20 K, az elemi iskolának, az iparos iskolának, a reáliskolai segítő egyesületnek 20 — 20, a jótékony nőegyesületnek 20 K, az izr. nőegyesületnek 20 K, a vöröskereszt egyesületnek 20 K. A szolgának 20 K jutalmat szavaztak meg. Sümegi Tivadar részvényes meleg elismerő szavakkal adózott Bárdi Ferenc dr. elnök kiváló munkásságának s annak a fényes eredménynek, amelyet 1904. mérleg felmutat, majd ajánlotta, hogy elismerésül szerény jeleképpen 600 koronát tiszteletül szavazzanak meg. A részvényesek meleg ovációban részesítve érdemes igazgatójukat, az indítványt egyhangúlag elfogadták. Ezután Dervarics István meleg részvétellel emlékezett meg Pozsonyi József felügyelő bizottsági tag elhunytáról, indítványára Talabér Károly igazgatósági tagot felügyelő, ennek helyébe pedig Vid Lajost igazgatósági taggá választották meg. Scheiber Lipót szót kérve könnyes szemmel, hatás szavakkal köszöntö meg, hogy édes atyjának, aki az intézet

alapítói volt, arcképét az intézet megfestette s helyiségében kifüggesztette. Utánna Bardió igazgató fejegette az igazgatóság irányelveit, miket az intézet vezetéseben követés Scheiber Adólf alapító emlékének szentelt közgyűlési szavakat. A gyűlés elnöke a jegyzőkönyv hitelesítésére Sümegi Tyvadar és Steiner Simon részvényeseket kérte fel, azután megköszönte az élők érdeklődést s a gyűlést eloszlatta. — Utána a polgári kör terében gyűltek össze kedélyes alkalmára, amelyen Sümegi Tyvadar és Bardió Alajos Bardió Ferenc dr. igazgatóra, Láng Sándor pedig Scheiber József könyvelőre emelte poharát.

— **Szobor pályázat.** A bizottság Ramassetter szobrára a következő pályázatot hirdeti: Sümeg város polgáraitól alakult szoborbizottság *Ramassetter Vincének*, a város jövőjének és kiváló polgárának Sümeg város egyik terén felállítandó szobrára pályázatot hirdet. A térnek megfelelő költőpályázatra állító művész kiívítván 1 és fél ember nagyságú álló bronz-szobor 20 ezer koronába kerülhet, melyre pályázhat minden hazai szobrászművész 1/2-vel arányban kisebbített szobortervezettel. A szoborbizottság az általa kiválasztott szobornál készíttőt bízta meg a kivittel, míg a 2-ik legjobbnak ítélt szobor tervezet 300 korona jutalomban részesül. A pályaművek 1905. aug. 31-ig a Ramassetter szoborbizottság elnökségéhez Sümegre küldendők.

A Ramassetter Szoborbizottság.

— **Alapszabályok megerősítése.** A belügyminiszter a sümegi önkéntes tűzoltóegyesület alapszabályait megerősítette.

— **Gyűlés.** A helybeli katolikus legényegyesület évi rendes közgyűlését f. hó 5-én délután 4 órakor tartja.

— **Vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Keszthelyen folyó évi június 29-ére eső országos vásárt ez évben kivételesen június 15-én tartsák meg.

— **Felülletés.** Keszthelyen Batthyány József gróf disszidens f. hó 22-ig egyedül állt mint jelölt, amennyiben Jocsik Kálmán, a szocialisták jelöltje komolyan nem jöhatott számításba. Nagy volt tehát a meglepetés, mikor a múlt vasárnap falragaszok éltették Batta Vilmos dr., a szabadelvű párt jelöltjét. A jelölés előzményéről a következő kiegészítő adatokat tudtuk meg. Két hitbuzgó jogász fia sürgönyözgetett az országos szabadelvű pártban a nem létező keszthelyi szabadelvű párt nevében, hogy állítson ott jelöltet, mert a hangulat kitűnő, a keszthelyi gróf a párt mellett van stb. stb. Az egyik fiatalember komoly képpel állítólag Budapesten is megjelent a pártban. A jó Podmaniczky táviratozott is az egyik fiatal embernek, hogy jelöltsék dr. Ballát, egy fiatal budapesti ügyvédet ajánlják az elvtársak figyelmébe. A fiatal emberek egyiké rögtön pártudat nyitott, falragaszokat nyomtatott, főlhívásokat ragasztatott ki, melyben elítéli az ellenzék „fikázódását”, zászlókat varratott és még az éj folyamán kortosokat küldött szét. Reggelre már 2 Batta zászlót is levetett a hideg téli szél. Százával osztották ki a cédulákat, melyek a szabadelvű párt szeretett jelöltjének megérkezését jelezték. A jelölt tehát dőlben érkezett. A fiatalosan hitbuzgó ifjak arra számítottak, hogy a keszthelyi szabadelvűek azután köbösségszerűen tödülnek a vasúthoz s a többi megy a maga útján. Azonban csalódtak. A pályaudvaron nem volt más, csak ők ketten, no meg 4 szál csendőr, aki a „kitűnő hangulat” ismeretében tartották jónak, hogy lefaradjanak. Eközben a miséről kiinduló helybeli és vidéki emberek nagy tömege szállta meg a Kossuth-uccat s vígan tárgyalták, hogy embert így meg bolondá nem tettek. Egyszerre csak jött a szeretett jelölt köcsija. Onnan ismerék meg, hogy 4 csendőr kísérte. Irtozatos abog fogadta, amely ügydöréjként zúgott végig az uccán, ha ekkora lett volna az éjen, hát csakugyan kitűnő lett volna a hangulat mellette. Mikor az Amazon kapuja alatt leszálltak, a nép berohant, ordított,

zúgott. Egyesek ingerülten kiáltották: Le kell őket bűzni a kocsiró! A meglepett jelölt három taghótt ártó kísérettel a szobájába vonult, ahol teljesen magára maradtak. A tömeg a szálloda előtt a Kossuth-nótát énekelte, erisen abogolt és éltette Batthyányt. A „szeretett jelöltünk” átment az uradalmi titkári irodába, ahol a város főbb emberei tudtul adták neki, hogy Keszthelyen szabadelvű párt nincs, a választók meg nem hívták, szóval alaposan lóvá tették úgy az országos pártot, mint a jelöltet. Ballának persze leesett az álla. Megfogadta a jó tanácsot. Még az nap kiösont az állomásra, mielőtt a hitelezők néhány száz korona alkotmányos költséggel kifenyegtek volna tőle. Az egész város pompásan mulatott ezen a kitűnő farsangi tréfán.

— **A letenyei nábob halála.** Rövid anyakönyvi hírről jelentette, hogy Tamás Ádám 63 éves korában elhunyt. Tamás Ádám ezelőtt még 20 évvel, mint a letenyei nábob volt ismeretes messze vidéken. Letenyén és vidékén terjedelmes földbirtoka volt, melyet egyes gazdálkodással szerzett össze. Azonban a sors másként határozott. A sokféle költségek miatt adósságokba keveredett. Tamás Ádám és a földhöz való minden ragaszkodása hibaváló volt, mert birtokát elárverezték és a konzervatív embernek még végig kellett tapasztania a vagyon mulandóságának minden keserűségét. A nábobtól szegény ember lett és földi maradványai körül csak az emlékezet suttogja meg, hogy itt nyugszik az egykori letenyei nábob.

— **Megnyílt a háziipari tanfolyam.** Tapolcán a gazdák részére rendezett faragó háziipari tanfolyamot folyó hó 9-én nyitotta meg Szigethy Ödön a tanfolyam felügyelője. A faragó tanfolyamra 15 polgárt vettek föl, kik naponta 8 órán át dolgoznak, készítve a gazdaságban szükségelt faeszközöket. A tanfolyam szakoktatója Kozáry Gyula bogár iparos. A három hétig tartó faragó tanfolyamot a gazdasági ismétlő iskolai tanulók részére egy hétig tartó kefe-kötés fogja befejezni, mely után a készített tárgyakból a felügyelő kiállítását rendez. Már az ötölik tanfolyamot rendezik a megyei gazdasági egyesület és a földmívelésügyi miniszter anyagi támogatásával.

— **A fűtésről.** Az egészséges ember legjobban érzi magát oly szobában, melyben a hőmérő 15 fokot mutat. Arra kell tehát ügyelni, hogy a szobák főleg azok, melyekben a gyermekek tartózkodnak, 15 hőfoknál sohasem legyenek melegebbek. Aki azt hiszi, hogy jót tesz a gyermekeknek, ha jól bemelegíti a szobát, téved, mert csak a test belsejében tévékenységét csökkentő náluk és így tunyákká, álmosakká válnak. Pár fokkal csekélyebb hőség elevenekké és vidorakká teszi őket és előmozdítja testi és szellemi egészségüket. Másként van ez az étes embereknél. Öreg embereknél természetesen kevesebb meleg képződik a testben, mint amennyit 15 hőfokú szobában elveszít. Azonban ezeknek sem egészséges 18 hőfoknál melegebb szobába tartózkodni, mert a nagyobb fokú hőség nagyon kiszárítja a levegőt és a vérből leegzés alkalmával sok nedvességet von el, ez okból meleg szobában sokkal jobban szomjazunk, mint hidegben. Sajnos, éppen a szegényebb néposztály lakásai fűtés tekintetében nem előnyösek. A jobb módúak lakása rendszeren kettősablakkal van ellátva s ezek a szegényebb lakásán mind hiányoznak, holott éppen itt volnának ezek már csak takarékossági szempontból is, nekiközvetlenül, mert a kettős ablak és ajtó jobban megfogja a meleget s így nem kell annyi fűő anyag. A szegényebbek úgy pótolják ezt a hiányt, hogy télen elzárják az ablak legkisebb nyílását is és vagy sóha, vagy csak nagyon ritkán szellőztetnek, miáltal a szoba levegője egészségtelenné válik. A megfelelően fűtött szoba egyik nélkülözhetetlen kelléke, hogy a benne lévő levegő teljesen friss is legyen. Az egészség megkívánja, hogy a tes-

tet elegendő oxigénnel tápláljuk, ami rossz bűzhödött levegőben csak csekély mértékben van jelen. Fontos egészségügyi szabály tehát, hogy szobánkat tálnek idején is naponként egy-két órán át szellőztessük.

— **Lopás.** Folyó hó 25-én este Fürst János dr. helybeli ügyvéd istállójából ismeretlen tettes két lópakrócot és egy ostort elesent. Talán a választásra akart gondoskodni meleg takaróról. A rendőrség nyomozza.

— **A fegyház számára.** A Jogtudományi Közöny írja: Egyik fegyházunkban volt egy vízfordásra használt szamar. Ez a szamar előregedvén, a munkára használhatatlan lett és új szamarat kellett beszerezni. Igen ám, de csak egy szamar tartására volt fedezet. A fegyházigazgatóság jelentésére a miniszterium elrendelte az őrg szamar elárverezését, 1000 kétszer is megkísérelték, de sikertelenül, mert vevő nem nem akadt. Most az igazgatóság fölött a miniszteriumhoz, hogy mit csináljon az immár hasznavehetetlen szamarral? Nyugdíj, végelátás szamarak részére nincs előirányozva, lebunkózni pedig a lettárba fölvetett *államvagyon nem szabad*. Hónapokig tartó iratváltás után, mikor már a szamar tartása, az idő- és papirpocsékolás néhány száz koronát megemésztett, a szamar végre elpatkolt és fölmentette az igazságügyminiszteriumot a fogas kérdés elintézésének föladatától.

— **Az intelligencia.** A z-i kurta kocsmába betért egy utazó ügynök és kérdé: van e itt intelligencia. A kocsmáros, ki aligha értette e furcsa szó jelentőségét, azzal válaszolt, hogy megkérdezi a feleségétől. Csakhamar visszajön és sajnálkozással adja tudtára az ügynöknek, hogy nem szolgálhat vele, mert tegnap a kormánypárti kortések mind megették.

Román.

Arca halvány,
Szíve remeg,
S mégis mosolyg
A hir felett,
Mikor meghallja,
Hogy a lányka,
Ki az ő üdvé,
Boldogsága:
Másé lesz az oltár előtt.

S egyé tesz napot
Az éjjellel,
Mulat kacagva,
Vidám kedvvel;
Csókot is adnak
Más leányok!
Virulnak útján
A virágok;
S mégis a lelke szomorú!

Volt része minden
Földi jóban,
Suttogó szók
S szerelmes csókban.
Oh de a szíve
Olyan rideg!
Vágyik: közös lelkivilágra,
A régi tiszta boldogságra!
És lám — senki sem érti meg.

És a lányka is
Férje mellett,
Közönyös szívevel
Csak tőr, szenved.
S visszasóhajtja
Azt a régit,
Kivel szegényebb lett vón' sorsa,
De boldogabb! ezt érzi, tudja!
— S most szívük hiába vérzik!

Németh Bözse.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Gazdák és állat- tenyésztők

figyelmébe ajánlom
az állatok emésztését elősegítő

t á p p o r t,

mely eredeti csomagokban kapható

Márkus Salamon Fia
cégnél, * Sümegen.

Szőlővessző!!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani, perimetezni nem kell!

A fillokszerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek!

Nagymennyiségű Delaware-vessző s

szőlőoltvány-eladás!!

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Szeged.

Legavesszők 20 db. 2 óriással csak 10 K.

30 napi próba!

A világhírű John Scott, Maritt és Moser amerikai órágyárak megbízásából, kik gyarmányait Európában is híressé akarják tenni és ezért az olcsó »Syst Koskopf« jegyű órákat tulversenyezel, küldök utóvételt vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

csak 2 frt. 80 kr.-ért

Egy igen különbözően nickel a ker remontoir »Scott Watch Patente« jegyű zsebórát, erős 36 órák, pillanatra pontosan járó nickel szerkezettel, zománcozott előlappal, peremutatóval 5 évi jótállás mellett. (Mindem zsebórához egy elegáns goldin óralauc és reklámlevegő ingyen mellékeltek).

Nem megfelelően a pénz vissza, kockázatát kizárva

M. J. Holzer

Óra és aranyárú gyári raktár.

Krakau (Öst.) Dietelsgasse 66.

A cs. és kir. államhivatalnokok szállítója.

Képes árjegyzék órákról és aranyárúkról ingyen és bérmentve.

Ugyanők kerestetnek

Hasonló hirdetések utánzatok.

Porcellán

edények, servi-
cek, üvegárúk
minden kivitelben a
legolcsóbban

Würzburger Jakobnál

Sümegen kaphatók.

Világhirű!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságú arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép méret 48-63 cm. nagyságban, ára 20 korona. — Legfinomabbkivitelű Blom-, Platin- és kretarajz ára 5 korona

Részletes arjegyzék bérmentve!

Egy életnagyságú képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet.
Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46.

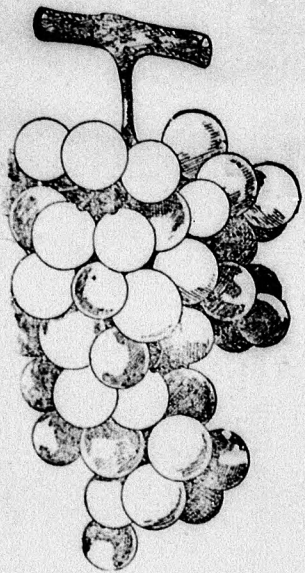
Hirdetéseket

jutányos áron felvesz

a kiadóhivatal.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép tartós szőlője csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarországnagyonb szőlőiskolájának árjegyzékét, mely szőlőiskola állami segéllyel, állami felügyelet mellett létesült.

Sömörbetegek,

olyanok is, kik seholsem találtak gyógyulást kérjenek ingyen prospectust és hitelesített bizonyítványt Ausztriából. C W. Rolle gyógyszerész, Altona a. d. Elbe.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörős és más ideges bajban szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve a szabad. hatyú gyógyszerertártól, Majna-Frankfur

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátthatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárusít

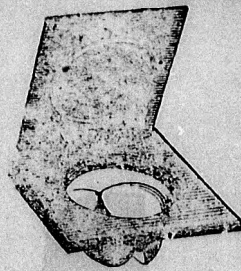
Würzburger Jakob, Sümeg.

Sok ezer ember egészsége

legja megvédeni a legújabb, szabadalmazott!

„Japán“ kloset-ülős.

minden árnyékszékre alkalmazható.

Vízöblítés nélkül!

Teljesen szagtalan!

A legnagyobb tisztaság!

Nem lagyhat be!

Nem dugulhat be!

Léghezátmentes!

Étegápolási cikkek. Szobaklosettek.

Betegítő kocsik.

Képek arjegyzék kívánatra ingyen.

Guttman L. kloset-gyár

UDAPEST, IV., Városház-utca 2. szám

(Központi telefon: 101-102)

Képes és tájképes levelezőlapok a legfinomabb kivitelben, dús választékban kaphatók Horvát Gábornál, Sümegben.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti

ruháját a Guschelbauer Antal-féle

szabályozható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

E készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat

Utánvét mellett!

Egy készülék ára 3 korona.

Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Köpviselek minden helységben keresztetnek.

Magyarazatot ingyen küldök.

Sárcipő (galoschni)

Würzburger Jakobnál, Sümegben.

Hölgyeknek . . . 1.10 frt.

Duplaerős, uraknak . 1.65 frt.

Slipper, (nyeltes) hölgynek 1.40 frt.

Slipper, „ uraknak 1.70 frt.

Nyomatott Horvát Gábor könyvnyomdájában, Sümegben.